Hans Kristijan Andersen

Divlji labudovi

27128

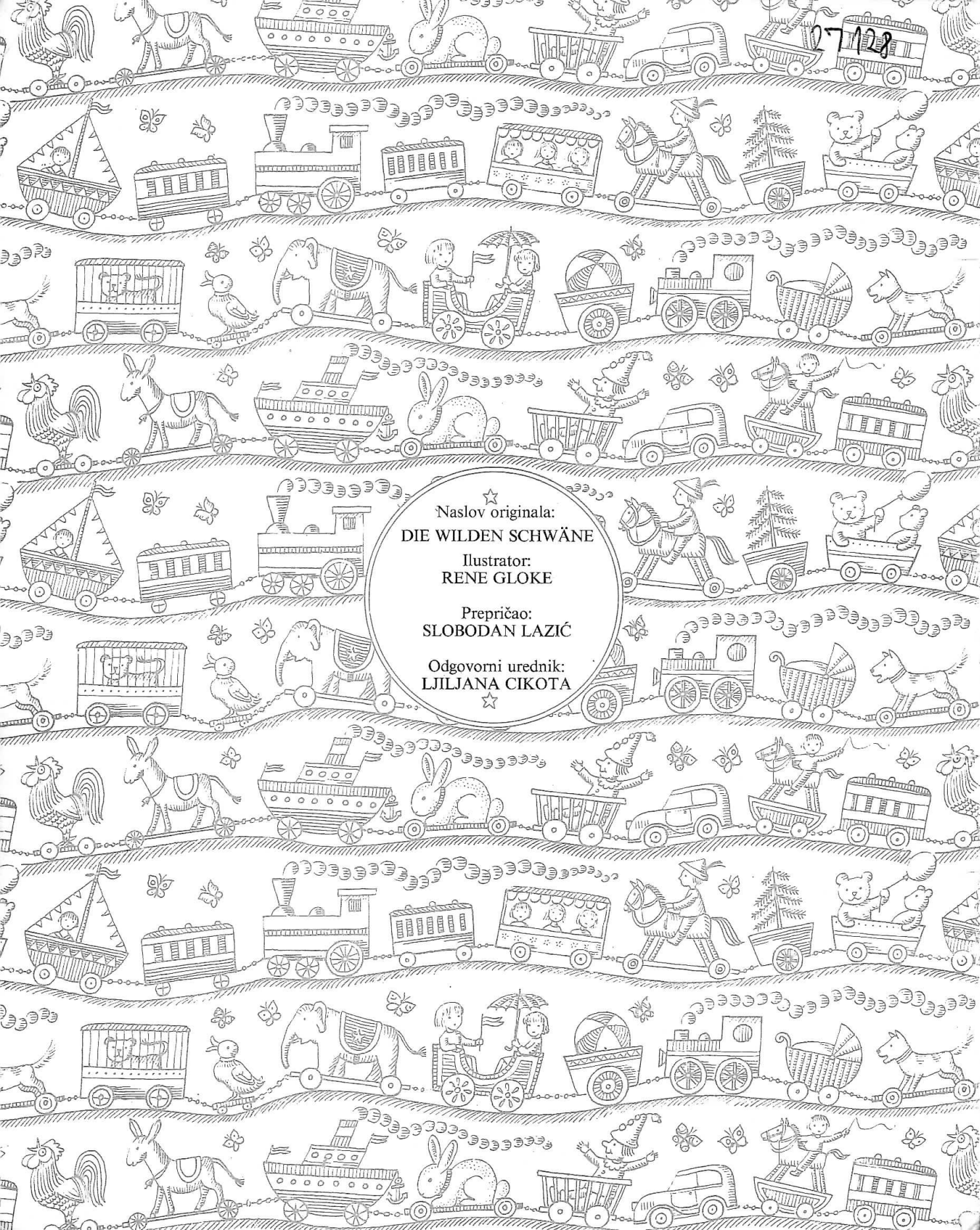

Naslov originala:
DIE WILDEN SCHWÄNE

Ilustrator:
RENE GLOKE

Prepričao:
SLOBODAN LAZIĆ

Odgovorni urednik:
LJILJANA CIKOTA

Hans Kristijan Andersen

Divlji labudovi

SOUR „SVJETLOST"
SARAJEVO, 1987.

Daleko odavde živio je jednom jedan kralj koji je imao jedanaest sinova i jedinicu kćer po imenu Elizu. Na prsima jedanaestorice mladih kraljevića blistala je zvijezda od najkrupnijih brilijanata, njihovo zlatom protkano odijelo bilo je posuto dragim kamenjem, o bedru im je zveckao skupocjeni mač, a u ruci su nosili zlatne tablice po kojima su pisali pisaljkom od čistog dijamanta. Njihova sestra Eliza sjedila je uvijek na svojoj stoličici od slonove kosti, odjevena u svečano odijelo i razgledala svoju bogato opremljenu slikovnicu koja je vrijedila koliko pola kraljevine. Lijepo su živjela ta djeca, ali ne zadugo . . . Jednoga dana umre im majka i njihovom bezbrižnom životu dođe kraj.

Ni trava još nije nikla na humci njihove majke a kralj je već doveo na dvor novu kraljicu. I djeca uskoro osjetiše na svojoj koži zlu ćud maćehe koja ih nije voljela. Na svadbenoj gozbi okupili su se mnogobrojni gosti. Djeca se također htjedoše igrati »gozbe« u svojim sobama, ali im nova kraljica ne dade kolača i ušećerenog voća, kao što im je davala njihova dobra majka, već su ih morali praviti od pijeska i vode. Ne prođe mnogo, a zla kraljica odvede Elizu nekom seljaku i povjeri mu dalju brigu o djevojčici, a uskoro zatim napriča kralju toliko ružnih stvari o kraljevićima, da je ovaj sasvim ohladnio prema svojoj djeci.

Vidjevši to, kraljica im jednog dana doviknu: »Gubite se! Vinite se u nebo kao ogromne ptičurine i nestanite zauvijek odavde!« Ali teška kletva bačena na nedužnu djecu nije se ispunila baš onako kako je željela zla kraljica, jer se istog časa kraljevići pretvoriše u jedanaest prekrasnih divljih labudova i s bolnim krikom odletješe kroz otvoren prozor u modre daljine.

Bilo je još rano jutro kad su stigli do kolibe u kojoj je živjela njihova sestrica Eliza. Dugo su kružili nad njom i lepetali krilima ali uzalud: niko ih nije čuo pa su morali nastaviti svoj let u daleku tuđinu.

Eliza je iz dana u dan sa čežnjom i tugom mislila na svoju braću. Vrijeme je prolazilo, a djevojčica se rascvala u čudesnu ljepoticu. Poigravajući se ružama ispod djevojčinog prozora, proljetni povjetarac bi ushićeno šaputao: »Ima li nečega ljepšeg na ovom svijetu?« a ruže bi lako kimnule glavom: »Ima! To je Eliza!«

Polazeći dalje, povjetarac bi pred vratima zatekao staricu s knjižicom u krilu. Listajući njene bijele stranice on bi u letu dobacivao: »Ima li nečeg boljeg i plemenitijeg od tebe na ovom svijetu?« A knjiga bi odgovarala: »Ima. To je Eliza!«

Kad je navršila petnaestu godinu, Eliza se vratila na dvor svog oca. Vidjev-

ši je kako je lijepa, kraljica umalo ne svisnu od silne pakosti. Njeno se srce ispunilo dubokom mržnjom i, samo da kralj nije izrazio želju da vidi svoju kćer, najradije bi je istog trena pretvorila u divlju labudicu. Napokon smisli što će. Odnese u kupaonicu tri gadne žabe krastače, poljubi ih i reče prvoj: »Kad Eliza uđe u vodu sješćeš joj na glavu i djevojka će postati glupa poput tebe!« Drugoj reče: »Ti ćeš joj sjesti na obraz i ona će postati ružna poput tebe!« Trećoj, pak reče: »A ti ćeš joj sjesti na srce i ono će se ispuniti pakošću i zlim mislima koje truju dušu, ne dajući joj mira ni sna!« S tim riječima zla maćeha pusti sve tri krastače u čistu prozirnu vodu koja se istog časa zamuti i postade nekako gadno zelenkasta, zatim pozva Elizu, svuče je i naredi joj da se okupa. Čim je ušla u vodu prva joj krastača sjede na glavu, druga na obraz, a treća na srce. No Eliza kao da to nije ni primijetila, a kad je izašla iz vode na njenoj površini ostadoše tri rumena makova cvijeta. Eliza je bila suviše dobra i čista da bi joj kraljičine zle čarolije mogle naškoditi. Vidjevši to, kraljica je poče trljati zelenom orahovom ljuskom, od koje njena snježno bijela put postade zelenkasto smeđa. Onda joj lice namaza nekakvom smrdljivom masti, raščupa joj duge zlatne pletenice, pa je takvu izvede pred kralja.

Kad je ugleda, kralj se zgrozi i ne htjede povjerovati da je ta rugoba njegova kći. Ni dvorjani ne mogoše u toj ružnoj djevojčici prepoznati nekadašnju lijepu kraljevnu. Samo Elizin vjerni pas odmah je poznade i radosno zamaha repom. Poznadoše je i laste pod strehom pa veselo cvrkućući stadoše kružiti nad njezinom glavom. Ali šta vrijedi kad ta jadna stvorenja nisu znala govoriti! A da su i znala, zar bi ih ko slušao? Jedino bi je, možda, prepoznala njezina braća, ali njih više nije bilo na dvoru. Pri pomisli na svoju braću, Eliza gorko zaplaka. Usamljena i od svih odbačena, odlučila je najzad krenuti u daleki svijet ne bi li ih gdjegod našla. Teška srca odšuljala se niz mramorne stepenice i zauvijek napustila dvor svog oca. Dugo je lutala kroz polja i močvare dok konačno nije zašla u veliku šumu gdje je zateče noć.

Umorna od dugog hodanja, Eliza se spusti na meku mahovinu a glavu nasloni na neko posječeno stablo. Svud je oko nje vladala duboka tišina. Zrak je bio ispunjen mirisom šumskog cvijeća, a u travi su na sve strane blistale malene svjetlice kao hiljade rasutih zelenih dragulja . . .

Svu noć je Eliza sanjala svoju braću. Kao nekada u sretnom djetinjstvu, opet se s njima igrala; njena braća su opet dijamantnom pisaljkom pisala po zlatnoj tablici, a ona je razgledala svoju

slikovnicu koja je vrijedila koliko i pola kraljevstva. Samo što ovog puta njena braća nisu ispisivala kose i prave crte, već sve ono što su vidjela i doživjela. Čak su i stranice njezine slikovnice odjednom oživjele: ptice su cvrkutale u granju a ljudi su razgovarali s Elizom i njenom braćom.

Kad se probudila, sunce je već bilo visoko na nebu. Krenula je prema udaljenom žuboru vode koji je dopirao do njenog uha i uskoro je stigla do bistrog potočića. Ugledavši na bistroj vodenoj površini svoje ružno lice, djevojka se uplašila sama sebe. Brzo se ispljuskala vodom po licu i, gle, njena koža postade opet snježno bijela. Onda se brzo svuče i okupa, zatim ponovo obuče, splete svoju dugu kosu u pletenice pa, ljepša nego i jedna kraljevna na svijetu, hrabro krenu dalje kroz gustu šumu ni sama ne znajući kuda će.

Tako prođe još jedan dan i opet se spusti noć. Svud je oko Elize vladala duboka tama. Nigdje ni jedne svjetlice u travi ili pod mahovinom. Umorna je klonula u travu i ubrzo zaspala. U snu joj se činilo da se nad njenom glavom nečujno razmiče gusto granje i da se s neba, poput kiše latica, osipa roj zvijezda koje se pretvaraju u prekrasne šumske vile od kojih jedne uz zvuke zlatnih harfi pjevaju najljepše uspavanke, dok druge sjede na obližnjem granju i čuvaju je od divljih zvijeri.

Kad se probudila, nije ni sama znala je li to zaista tako bilo ili joj se samo prisnilo. Hodajući sve dublje kroz šumu srela je oko podne jednu staricu. Pozdravi je i upita nije li možda srela gdjegod jedanaest kraljevića na bijelim konjima.

»Nisam«, odgovori starica, »ali sam vidjela jedanaest labudova sa zlatnim krunicama na glavi kako lete nekud niz ovu rijeku«, i ona povede Elizu te joj pokaza rijeku. Zahvalivši, Eliza se oprosti od starice i krenu dalje niz rijeku, sve dok ne stiže do njenog ušća.

Pred Elizinim očima pružala se u beskraj ogromna pučina ali na njoj nigdje ne bijaše ni broda ni čamca. Šta da radi? Lutajući obalom zamišljeno je posmatrala bezbrojne oblutke rasute duž obale. Kako ih je samo izglačala i zaoblila voda, koja je bila mekša i nježnija čak i od Elizinih ruku! »To je postignuto upornim i neumornim radom«, pomisli Eliza. »I ja moram biti isto tako uporna! Hvala vam na ovoj pouci o meki, žuboravi vali! Srce mi govori da ću jednom ipak ugledati svoju braću.«

Uto opazi u travi jedanaest labudovih pera pa ih nježno skupi u jednu kiticu. Iako je bila sama na pustoj obali ova samoća nije joj bila teška jer je more svakog časa mijenjalo svoj lik.

Kad bi naišao nekakav ogroman crn oblak, more bi začas potamnjelo kao da veli: »I ja se znam namrgoditi!« a kad bi puhnuo vjetar, pučinom bi veselo zaigrali valovi s velikom pjenastom krunom, koji su se s hukom razbijali o stijenje. Najzad bi malaksao vjetar i oblak bi se obojio rumenilom zalazećeg sunca. Tog je časa more postajalo zlatasto, a nevidljiva ruka kao da je po njegovoj blistavoj površini rasipala kišu crvenih i bijelih ružinih latica. No makoliko mirna bila pučina, morska obala nikad nije mirovala, već se dizala i spuštala blago poput grudi usnulog djeteta . . .

Istog časa kad je sunce počelo zalaziti, Eliza ugleda na nebu jedanaest labudova sa zlatnim krunicama na glavi kako lete prema obali. Da ih ne bi uplašila, brzo se sakrila iza jednog grma. Odmah zatim doletješe labudovi i spustiše se nedaleko od nje u travu. U taj čas i sunca nestade. Pticama spade labudovo perje i pred iznenađenom Elizom pojavi se jedanaest prekrasnih kraljevića. Srce joj je govorilo da su to njena dugo priželjkivana braća i ona poletje prema njima uzvikujući njihova imena. Braća bijahu sretna što su najzad ugledala svoju sestru koja je sada već bila stasala u

pravu ljepoticu. Kroz smijeh i suze dugo su pričali o zlom udesu koji ih je snašao.

»Mi letimo kao divlji labudovi sve dok sunce ne zađe«, reče najstariji brat. »Onda se opet pretvaramo u ljude. Zato moramo paziti da nas zalazak sunca ne zatekne visoko u oblacima, jer bismo se inače odjednom sunovratili u more i utopili. Ovamo prelijećemo samo jednom u godini, jer je put preko mora veoma dalek. Samo jedna hridina diže se iz mora negdje na sredini puta i tu se spuštamo uveče da bismo sutradan sa prvim sunčevim zracima poletjeli dalje. Da nije te hridi ne bismo se nikada više mogli vratiti u domovinu, jer su nam za ovaj daleki put potrebna dva najduža dana u godini. Svakog ljeta provodimo ovdje jedanaest dana, a onda se opet vraćamo preko mora. Ti dani su nam najsretniji i najtužniji u isti mah. Tada dugo nadlijećemo roditeljski dvor, grob u kome počiva naša dobra mati i polja u kojima smo nekada brali cvijeće za tvoj vjenčić i uz pjesmu se veselo igrali . . . Ostala su nam još samo dva dana, a onda se moramo vratiti preko mora. Samo, kako da te povedemo sa sobom kad nigdje nema ni broda ni čamca?«

»Oh, kad bih samo znala kako bih vas oslobodila zlih čini kojima vas je začarala naša bezdušna maćeha« ponavljala je Eliza kroz suze ko zna po koji put. Tako su još dugo razgovarali i tek negdje duboko u noć legoše na počinak.

Rano izjutra prije nego što će granuti sunce reče jedan od braće: »Draga sestro, sutra moramo otići odavde i tek za godinu dana ćemo se vratiti. Zato te ne bismo htjeli ostaviti samu tako dugo. Imaš li dosta hrabrosti da poletiš s nama preko mora?«

»Da! Ponesite me sa sobom« uzviknula je Eliza sklapajući ruke!

Cijelu noć probdjela je Eliza sa svojom braćom i plela mrežu od vrbova pruća. Kad je sunce granulo i braća se pretvorila u divlje labudove, oni dohvatiše svojim crvenim kljunovima mrežu u kojoj je sjedila Eliza i zajedno se s njom vinuše put neba.

Cijelog dana letjeli su labudovi, ali ovog puta nešto sporije jer su sa sobom nosili Elizu! Već se lagano spuštalo veče, a na vidiku nikako da se ukaže spasonosni greben u moru. Hoće li stići do njega prije zalaska sunca ili će se zajedno sa sestrom strmoglaviti u more?

Sunce je donjim rubom već dodirivalo daleki horizont. Elizi uzdrhta srce od straha. Nije se bojala za sebe, već za svoju braću koja radi nje žrtvuju svoje živote . . . Odjednom labudovi se sunovratiše u dubinu takvom brzinom da joj se učini da padaju, zatim nisko nad morem u blagom luku poletješe dalje. Sunce je još samo jednom polovicom virilo iznad mora, kad u daljini najzad ugledaše greben koji se nije činio veći od glave morskog psa. Sunce je gasnulo na horizontu blistajući posljednjim tračkom svjetlosti, poput neke zvijezde na moru. Istog časa Eliza osjeti čvrsto tlo pod nogama. U posljednjem času spustili su se na usku zaravan oštrog grebena. Napravivši krug oko Elize, braća su se čvrsto držala za ruke, kako se ne bi omakli u more, koje je bijesno udaralo o stijenu razbijajući se o nju i vlažeći sitnim vodenim kapljicama odjeću mladih kraljevića. Tako su u stalnom strahu da ih pomamni valovi ne odnesu s grebena probdjeli cijelu nać, a ujutro se opet vinuli s negostoljubive litice noseći sa sobom Elizu.

Oko podne ugledala je Eliza, kao kroz maglu, neke planinske vrhove prekrivene ledenjacima i usred njih jedan prekrasan dvorac, pa je upitala braću jesu li već stigli, ali braća samo odmahnuše glavama. Ono što se ukazalo njenim očima bila je obična varka. I zaista, ubrzo se rasplinuše zrakom ledena brda zajedno sa dvorcem.

Tek predveče ukazalo se pred njom pravo kopno: divna plavkasta brda pokrivena kedrovom šumom, pitome doli-

ne, vijugave srebrne trake rijeka, zatim gradovi i samotni zamkovi na stjenovitim bregovima. Sunce je bilo još prilično visoko na nebu kad su sletjeli kraj jedne pećine visoko u planinama.

Čim sunce zađe braća požuriše spremiti večeru, zatim u pećini prostriješe mahovinu na koju položiše Elizu. »Želimo ti lijepe snove, draga sestrice!« reče najmlađi brat. »Kad bi mi se kazalo kako da vas oslobodim, bio bi to najljepši san u mom životu!« odgovori Eliza. A kad je usnula, sanjala je divnu mladu ženu koja ju je, a da nije znala zašto, nečim podsjećala na staricu od koje je bila čula o jedanaest divljih labudova s krunicama na glavi.

»Ti bi htjela osloboditi svoju braću od zlih čini«, rekla je Elizi, »ali zato je potrebno mnogo hrabrosti i ustrajnosti. Hoćeš li ih imati? Istina je da voda zaobljava tvrdi i oštri kamen, ali ona pri tom ne osjeća bol koju će osjetiti tvoji prsti, niti je izložena mukama koje ćeš ti morati podnijeti. Vidiš li ovu koprivu u mojoj ruci? Ova vrsta raste samo oko pećine u kojoj se nalaziš i dolje, na gradskom groblju. Braćeš je golim rukama, zatim ćeš od nje isplesti jedanaest košulja s dugim rukavima pa ćeš ih baciti na jedanaest divljih labudova i zle čini nestaće sa tvoje braće koja će se ponovo pretvoriti u jedanaest kraljevića. Ali od časa kad se prihvatiš tog posla, pa sve dok ga ne završiš, ne smiješ progovoriti ni jednu riječ, jer će inače labudovi odletjeti i nikada ih više nećeš vidjeti.«

Kad se Eliza probudila, bio je već uvelike dan. Odmah je požurila pred pećinu i ugledala svud naokolo onu istu koprivu koju je vidjela i u snu. Ne oklijevajući ni časa, prihvatila se posla. Svojim nježnim bijelim rukama trgala je ljutu koprivu koja je pekla kao žar, te joj se ruke ubrzo osuše velikim mjehurima.

Pred veče doletješe braća i silno se uplašiše kad zatekoše svoju sestru nijemu. Najprije povjerovaše da je to neko novo lukavstvo njihove zle maćehe, ali kad ugledaše njezine ruke, bi im jasno da ona to čini radi njih.

Najmlađi brat gorko zaplaka ljubeći ruke svoje sestre i gdje bi god kapnula njegova suza, bol bi začas nestala, a mjehuri iščezli s Elizinih ruku. Cijelu noć je radila bez prestanka nemajući mira ni spokoja, sve dok ne spase svoju braću.

Sutradan poslije podne bila je upravo završila prvu košulju kad u šumi iznenada odjeknu zvuk lovačkog roga, koji se sve više približavao. Eliza pokupi koprive i košulju, te pobježe u pećinu.

Odmah zatim začu i lavež pasa. Jedan veliki ptičar zalaja snažno pred ulazom u pećinu, otrča nekud i ponovo se vrati. Ubrzo se pred pećinom okupi grupa lovaca, a najljepši među njima, u stvari kralj te zemlje, pristupi Elizi i reče: »Što radiš ovdje, lijepa djevojko?« Ali Eliza samo porumenje i nijemo odmahnu glavom, ne usuđujući se odgovoriti.

»Ne mogu te ostaviti samu u ovoj šumi punoj zvijeri«, reče kralj »poveščću te sa sobom u dvor, pa ako si samo upola tako dobra kao što si lijepa, obućiću te u svilu i pliš, a kosu ću ti ukrasiti zlatnom krunom!« Zatim je podiže ispred sebe na konja i s cijelom pratnjom pojaha svome dvoru. Primijetivši kako Eliza plače on joj nježno reče: »Zašto plačeš, lijepa djevojko? Sve što činim, činim samo za tvoju sreću i ti ćeš mi jednog dana biti zahvalna za to!«

Sa zalaskom sunca stigoše u grad i kralj uvede Elizu u svoj dvor, ali ona nije primjećivala sjaj i raskoš kraljevskih soba, jer su joj oči još uvijek bile pune suza žalosnica za izgubljenom braćom. Ne opirući se, dopustila je dvorkinjama da joj obuku raskošno odijelo, u zlatnu kosu da joj upletu nizove krupnog biserja i da joj ruke otečene od kopriva okite prstenjem i narukvicama.

Vidjevši je tako lijepu kralj nije mo-

gao odoljeti srcu, već je zaprosi. Prvi ministar podozrivo je odmahnuo glavom, jer je bio uvjeren da je Eliza obična šumska vještica. Ali kralj je bio suviše zanijet njenom ljepotom da bi mogao povjerovati u to. Ne znajući kako bi razagnao duboku sjetu, naredio je da se pored njene sobe napravi pećina, nalik na onu u kojoj je nekada živjela. Čak su i po tlu rasuli koprivu, a na zid pećine stavili već završenu košulju.

»Eto, ovdje možeš sanjariti o svojoj pećini«, reče joj kralj blago se osmjehujući. »Sada, kad si okružena tolikim sjajem i bogatstvom, vjerujem da će ti biti prijatno sjećati se proteklih vremena.«

Vidjevši završenu košulju i rukoveti koprive, Eliza se prvi put nasmiješi i zahvalno poljubi kralja u ruku. On je privi na svoje grudi i naredi da sva zvona u kraljevstvu oglase njihove zaruke. Prvi ministar opet stane šaptati u kraljevo uho otrovne riječi, ali one ne dopriješe do njegova srca. Najzad osvanu i dan vjenčanja. Dvor je blistao od zlata i dragog kamenja, a prvi ministar je morao svojom rukom staviti kraljevsku krunu na Elizinu glavu.

Za to vrijeme djevojka je ostala nijema. Jedino su njezine oči izražavale svu iskrenu ljubav koju je osjećala prema dobrom i lijepom kralju. Prolazili su dani, a ona ga je sve više voljela; nekad bi zaželjela da mu otvori svoje srce, ali kako nije smjela progovoriti sve dok ne isplete i posljednju košulju, ona ostade i dalje nijema kao riba, kao kamen. Noću se kradom udaljavala iz kraljevske odaje i odlazila u svoju pećinu gdje je plela košulju za košuljom. Kad je započela sedmu, nestade joj koprive. Te je noći bio pun mjesec. Drhteći od straha, Eliza se oprezno iskrala iz dvora i požurila na groblje, gdje je nabrala pun naramak kopriva.

Iako se trudila da ostane neprimijećena, neko je ipak budnim okom pratio Elizu. Bio je to prvi ministar glavom! Sad se konačno uvjerio da je kraljica obična vještica. Prvom prilikom kad je ostao sa kraljem nasamo, iznio mu je sasvim otvoreno svoju sumnju i potkrijepio je pričom o Elizinom noćnom odlasku na groblje. Ovoga puta njegove riječi pogodiše kralja ravno u srce i niz njegove obraze skliznuše dvije krupne suze. Obuzet dubokom sumnjom legao je te noći nešto ranije nego obično i ubrzo sklopio oči pretvarajući se da spava. Ne potraja dugo, a Eliza ustade iz postelje i ode u svoju pećinu, odakle se vraćala tek negdje pred zoru malaksala i umorna. To se tako ponavljalo iz noći u noć, a kralj je bio sve tužniji i ćutljiviji.

Eliza je ubrzo opazila ovu promjenu, ali nije mogla objasniti zašto je kralj tako iznenada ohladnio prema njoj. Mučni se posao bližio kraju. Ostalo je da isplete samo još jednu košulju, ali za nju nije imala koprive, i Eliza još jednom krenu prema groblju. Tek što se iskrala iz dvora, kralj i prvi ministar potajno krenuše za njom. Vidjevši je kako nestaje iza vrata groblja, kralj okrenu glavu i duboko ožalošćen pođe natrag svome dvoru. »Neka joj narod sudi!« rekao je samo otpuštajući svoga prvog ministra. Istoga dana Elizu izvedoše pred narod koji je osudi na smrt spaljivanjem. I tako je Eliza sjajne kraljevske sobe zamijenila mračnom i vlažnom tamnicom. Umjesto svile i pliša navukli su joj dugačku košulju od grube kostrijeti, a umjesto svilenih jastuka prostrli su joj košulje od koprive. Na uzglavlje su joj postavili onaj isti naramak kopriva koji je bila nabrala na groblju. Elizi je to bilo najdraže od svega što su joj mogli ostaviti. Ne gubeći ni časa odmah je počela plesti posljednju košulju. Predveče jedan labud zalepeta krilima iza željeznih rešetaka na prozoru njene tamnice. Eliza zajeca od radosti, iako je znala da joj je ovo posljednja noć života.

Rano izjutra cio grad je požurio prema gradskom trgu da bi posmatrao spa-

ljivanje vještice. Odjednom se začu žagor koji je nagovještavao njezin dolazak. Jedna mršava raga vukla je taljige na kojima je sjedila Eliza i grozničavom brzinom plela svoju posljednju košulju od kopriva. »Gledajte vješticu!« začuše se iz naroda gnjevni poklici. »Umjesto da se pokaje, ona mirno nastavlja svoj vražji posao! Istrgnite joj to iz ruku!« Uto s bukom doletje jedanaest divljih labudova i spustiše se na taljige oko Elize.

Među ljudima nasta komešanje, a oni koji su bili bliži taljigama stadoše uzmicati. »Ovo je znak s neba!« prostruja kroz mase bojažljiv šapat.

Ubrzo kola stigoše do lomače i gruba se krvnikova ruka spusti na Elizino rame. Nemajući više vremena, Eliza dohvati svih jedanaest košulja te ih baci na okupljene labudove. Istog časa pred njom se stvori jedanaest prekrasnih mladih kraljevića. Samo najmlađem umjesto lijeve ruke ostade veliko, kao snijeg bijelo labudovo krilo, jer Eliza nije stigla dovršiti i drugi rukav na njegovoj košulji.

»Sad mogu progovoriti!« reče tada Eliza. »Ja sam nevino osuđena . . . « S tim riječima ona kao mrtva pade na ruke svoje braće, iscrpljena od silnih patnji i muka.

»Da, ona je nevina!« obrati se okupljenom narodu Elizin najstariji brat, zatim ispriča što su sve prepatili zajedno sa sestrom. I dok je govorio, lomača odjednom procvjeta plamenim ružama, a gore pri samom vrhu, blistala je najveća i najljepša među njima, bijela i sjajna poput zvijezde. Ubravši je, kralj okiti njome Elizu. Istog časa ona otvori oči i srce joj se opet ispuni srećom i zadovoljstvom. Sva gradska zvona zabrujaše sama od sebe, a sa trga na kome je do maločas stajala lomača krenu prema dvoru najveselija i najbrojnija povorka koja je ikada ispratila jedan kraljevski par.

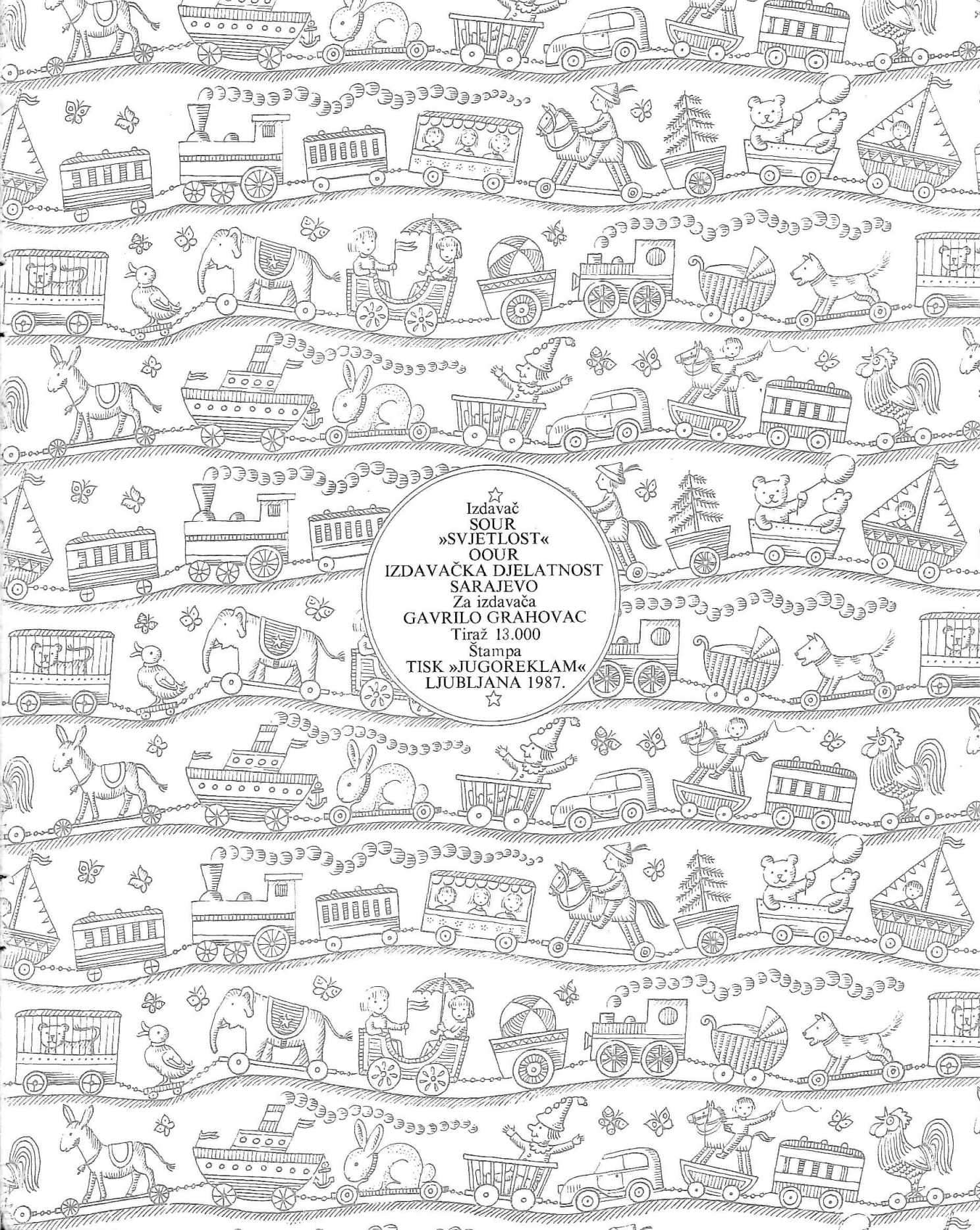

☆
Izdavač
SOUR
»SVJETLOST«
OOUR
IZDAVAČKA DJELATNOST
SARAJEVO
Za izdavača
GAVRILO GRAHOVAC
Tiraž 13.000
Štampa
TISK »JUGOREKLAM«
LJUBLJANA 1987.
☆

ANDERSENOVE BAJKE

1. Bajka o jelki
2. Divlji labudovi
3. Djevojčica sa žižicama
4. Palčica
5. Svinjar
6. Bajka o leptiru